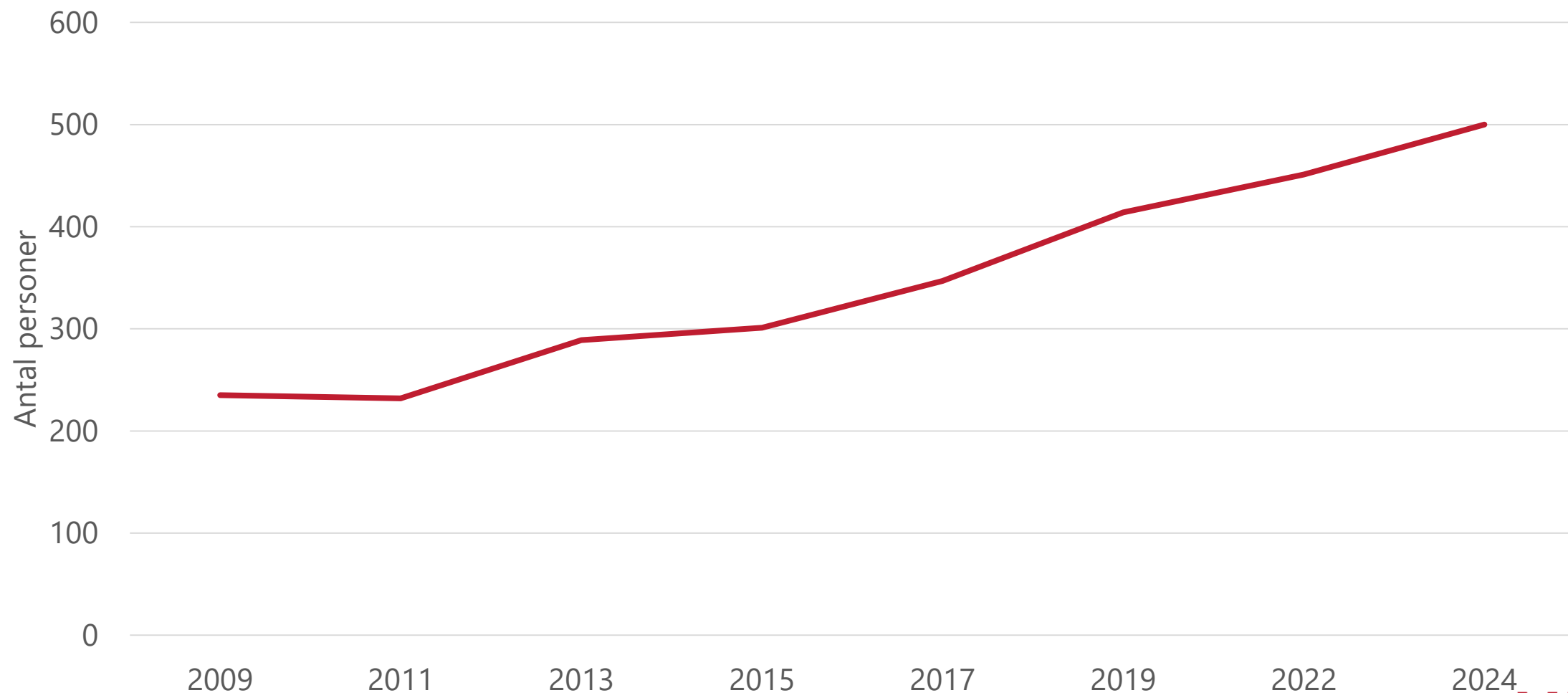

Udsatte ældre i hjemløshed

Oplæg ved Ældreudvalgets høring om udsatte ældre

Lars Benjaminsen, 29. januar 2025

Antal ældre (60 år og derover) i hjemløshed

Kilde: De nationale kortlægninger af hjemløshed, 2009-2024

To grupper af ældre i hjemløshed

1) Ældre med langvarig udsathed/hjemløshed og høj kompleksitet

Psykiske lidelser, misbrugsproblemer, fysiske helbredsproblemer

En del udvikler plejebehov tidligt (fx allerede fra 50-års-alderen) – men også andre væsentlige problemkonstellationer – fx dobbeltdiagnoseproblematik – herunder også uden samtidige plejebehov)

2) Ældre som debuterer sent i hjemløshed – livskriser (fx skilsmisse, ægtefælles død), depression/psykisk sårbarhed, eskalerende misbrug, udsættelse af boligen

=> Variation i støttebehov (botilbud/boligløsninger, social støtte, pleje etc.)

Variation i indsatsbehov

- Gruppen af ældre med langvarig udsathed, høj kompleksitet i problematikker og fortsat aktivt misbrug har typisk brug for specialiserede botilbud eller andre højt specialiserede støttetilbud
- Disse borgere kan ikke være på almindelige plejehjem pga. fortsat aktivt misbrug og stor aldersforskel
- Alternative plejehjem – special/socialplejehjem – små enheder med intensiv normering om mulighed for fortsat aktivt misbrug
- Gruppen af ældre, der kommer ud i hjemløshed i sen alder, har ikke nødvendigvis brug for et specialiseret botilbud – en del har brug for hjælp til at skaffe en ny bolig – med social støtte – fx SEL § 85A – altså en 'Housing First-indsats' (bolig og specialiseret social støtte)
- Udfordring at der kun i begrænset grad er specialiserede, tværfaglige teams (ACT-teams) på udsatteområdet – de er velegnede til borgere med forholdsvis høj kompleksitet i udsathed
- Udfordring at få samtænkt § 85 (bostøtte) og § 83 (hjemmepleje/hjemmehjælp)

Muligheder og udfordringer i kommunerne

Nogle kommuner har specialiserede botilbud:

SEL § 108 – Længerevarende botilbud – alternative plejehjem

Botilbudslignende bolig efter ABL § 105 med § 85 (bostøtte) og § 83 (hjemmepleje/sygepleje)

Nogle kommuner har tilbud men mangler kapacitet i eksisterende tilbud (samt evt. udfordringer med fysiske rammer)

Nogle kommuner har ikke sådanne tilbud

Udfordringer med finansiering/etablering af egne pladser

Udfordringer med 'køb' af eksterne pladser – enten økonomisk tilbageholdenhed – eller at pladser med den rette profil ikke findes eller ligger langt væk

=> Ældre med komplekse problematikker og plejebenhov venter i nogle tilfælde længe på herbergerne på at der bliver en plads på et specialiseret tilbud

Opsummerende

- Ældre med langvarig udsathed/høj kompleksitet/plejebehov mv. har typisk brug for specialiserede botilbud – alternative plejehjem/socialplejehjem o.l. – her findes der gode eksempler på sådanne tilbud – men der mangler lokalt tilbud/kapacitet
- Ældre i hjemløshed med knap så høj kompleksitet kan have brug for en almindelig bolig med specialiseret social støtte (Housing First) – udfordringer med ventetid på boliger – og behov for at udbrede de specialiserede støttemetoder under den nye § 85A i serviceloven
- Behov for at udbrede tværfaglige specialiserede teams til borgere i udsathed – så også udsatte ældre kan være længst muligt i eget hjem – herunder også tænke hjemmehjælp og hjemmepleje ind i løsningerne